

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre . 24 kor.
 Félévre . 12 kor.
 Negyedévre . 6 kor.
 Egy hónapra . 2 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor
 10 fill. vagy egy □ cm.
 hely 4 fill. — Nyilttér
 és magánérdekű ismer-
 tetés soronkint 40 fill.
 Megjelenik naponkint
 reggel 6 órakor,
 hétfőn vagy ünnep után
 déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

A városok politikai missziója.

A városoknak, mint kulturális és gazdasági központoknak nagy jelentősége, ma már általánosan el van ismerve.

Nagyon fontosak és rendkívül nagy jelentőségűek azok a feladatok, amelyek majd a vidéki központokká alakuló nagy magyar városokra várnak.

Ha valaki felületesen gondolkodik erről a dolgról, azt hihetné, hogy ezek a feladatok csupán csak politikai színezetűek, a nélkül azonban, hogy igazán mélyreható, valódi politikai jelentőséggel bírnának.

Nagyon téved az, aki így gondolkodik, mert ezeknek a hovatovább jobban kifejlődő partikuláris központoknak valóban mélyreható politikai feladataik is vannak.

S vajjon mik lehetnek ezek a fontos, szorosabb és kizárólagos értelemben vett politikai feladatok?

Nem egyebek, mint ellensúlyozása és legyőzése az államegység eszméjével ellentétbe helyezkedő azon centrifugális törekvéseknek, amelyeknek ezéljük az állami erő gyengítése, s az állami consolidatio munkájának megakadályozása.

Ezekről a törekvésekről is tett említést nem régen a miniszterelnök és épen akkor, amikor a vidéki

városok fejlődésének nagy fontosságáról beszélt.

Azt hisszük, hogy ezekről szólva, alig gondolhatott a miniszterelnök másra, mint a nemzetiségi kérdésre és a kivándorlásra.

Vajjon hogyan hathatnak közre ezek ellensúlyozását illetőleg a városok?

Ezeréves történelmünk bizonyítja, hogy a magyar faj államfentartó hivatását az a körülmény tette elismertté és kétségtelenné, hogy itt ezen a földön, egyedül a magyar faj volt képes, egy ezer éven keresztül, sajátos nemzeti kultúrával bíró államot alkotni. Sokszor, sokan megpróbálták kiragadni a hegemoniát a magyar faj kezéből, de nem sikerült soha sem, mert a nemzetben rejlő államfentartó erő és hivatás mindig győzelmet nyert a létfeltételeit megtámadott ellentétes áramlatok felett.

Alkotmányunk, szabadságunk, műveltségünk míg egyfelől szorosan magyar, nemzeti, másfelől modern s európai jellegű is, úgy, hogy a nagy többi kulturnemzetek sorában ma már jól kiérdemelt helyünk van.

Már most, ha ezt a nemzeti kultúrát tovább építjük, ha állami életünk nagy és fontos feladatai közé, mint eddig, úgy ezután is oda-

soroljuk azt, hogy ebben a kulturában, s az alkotmányunk által biztosított közszabadságjogokban részesítjük a velünk való közös együttélésre utalt nemzetiségeket is, — akkor a nemzetiségek be fogják látni, hogy az a magyar kultúra nemcsak a magyar fajra áldásos, hanem ő rájuk nézve is. Belátják, hogy a vezetés, az államfentartás joga méltán tulajdona annak, aki szellemi erejével a boldogulás, a haladás létfeltételeit meg tudja teremteni. Belátják, hogy helyesen van, ha az vezet, akinek arra képessége, hivatása van.

Ha e mellé még azt is ki tudjuk vinni, hogy a gazdasági élet felpezsdülése által anyagi jólétet is nyer ennek a hazának minden polgára, — akkor a nemzetiségek nem fognak majd futkosni a messze távolban lebegő kétes ideák után, hanem a magyar haza által nyújtott kulturális és gazdasági előnyöket, mint közvetlenül érintkezőket, hasznunkra fordítják, s békés, hasznos polgárai lesznek majd a közös hazának, a melyhez különben őket is egy hosszú ezredév tradíciói fűzik.

Ha a nagyobb vidéki városokat kulturális és gazdasági központokká fejlesztjük; ha Nagyszében, Karánsebes, Brassó, Turóc-Szent-

TÁRCZA

Az írástudók.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Írta: H. Imre.

Nem volt ilyen gyásza, ilyen mély bánata özv. Kenderes Istvánné asszonyomnak, amióta az öreg Kenderes István bácsit a temetőbe vitték, mint most. Sőt a mint saját szájából hallottam, most még nagyobb van, mert hiszen az öreg István bácsi négy álló esztendeig nyomta az ágy szalmáját, melyen magától még megfordulni sem tudott, megváltás volt tehát reá a halál, mely harminczhárom évi együttlét után elszólította kedves élete párjától, a jó Zsuzsa nénitől. — Ezelőtt hat évvel vesztette el férjét, ki előbb meghalt, azután hagyta itt és ime nemsokára meg a kedves Gábor fia távozik, ki előbb megy el s csak azután hal meg, ő legalább szentül meg van győződve, hogy ez így lesz. De hogy is lehetne másképen, hogy is láthatná ő még egyszer a fiát, hogy is jöhet vissza abból a végtelen messzeségből, mikor a fiu még soha nem volt odább, mint a Csuka sógor szikes legelője.

Az ágy szélén ül az öreg jó Zsuzsa néni, ráncos arcát száraz két tenyerébe hajtva és úgy sir, jajveszékel.

— Megyek a császárhoz, csak oda megyek, de te Gábor fiam nem leszel katona, ha mindenünk — még ha a gyászruhám — utánna megy is, akkor talán nem kell majd többet gyászolni.

— Ugyan édes anyám, hagyjon fel már azzal az örökös sirással, mert bizony idő előtt elmegyek a háztól. Hát csak én magam vagyok katona? Hát csak én magam hagyom itt a falut? Csákány Gyuri, Kaszás Pista, Czibere Jankó, nem mind itt hagyja az édes anyját, pedig egyik sem volt még kívül a falu határán, de azért megszűnt már náluk minden sirás-rívás, a Csákány Gyuri anyja meg tegnap már lakodalomban is volt és világos virradtig táncolt. Ne sirjon kelmed sem, édes anyám, nem halt még abba senki sem bele, legény kell oda is, olyan, mint a kigyelmed Gábor fia, kinek a jégeső sem árt. Az idő sem olyan sok, mint kelmed gondolja. Egyik tengeri töréstől a másikig egy esztendő, mire a harmadik termést is betakarítják, itthon a kelmed fia, mint kiszolgált katona. Nem nagy idő az, édes anyám.

Különbén maga szokta mindig mondani,

a mint elérkezik az aratás, a szüret, a tengeri törés ideje. Szentséges szent Isten, mintha csak tegnap lett volna — a mit már ezelőtt egy évvel elhagytunk, hogy zsákba szedtük a termést, hogy elszűrtük a bort, hogy göréba raktuk a tengerit, Isten áldásait.

— Legyen türelemmel édes anyám.

— Rajtad áll, kedves Gábor fiam, hogy türelemmel bevárjam hazajöveteledet, rajtad áll, hogy hosszú három esztendőn keresztül mély, fájdalmas barázdákat ne vájjon a könyrczomon, rajtad áll, hogy szerető anyai szivem elviselhesse a bánatot, hogy meg ne hasadjon fájdalmában, hogy nyugodt napjaim legyenek, hogy elérhessem azt az örömnapot, a melyen te hosszú három esztendő után ismét visszatérsz édes anyád szerető házához. Minden rajtad áll, minden tőled függ.

— De hát mit kíván tőlem, kegyelmed, édes anyám!?

— Semmit! Vagy csak keveset, nagyon keveset. Tanítsál meg engem írni, olvasni, tanítsál meg szerelmes szép fiam, ez az, a mit kérek tőled, ez az, a mit meg kell tenned.

— Irni, olvasni, de hát mi jutott eszébe kigyelmednek, édes anyám?

— Irni akarok majd nekednek, hogy megtudjad mi történik itthon, olvasni akarom

Megérkezett a Carlsbadi Husvét-i porcellán és üvegedény és azt a helybeli főrabbi ur ellenőrzése mellett a legolcsóbb árban ajánlom.

Mély tisztelettel

LÁM SÁNDOR
 Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Márton és a többi hasonló városok mind letéteményesei lesznek a magyar nemzeti állam által nyújtott kulturális és gazdasági közjavaknak, — akkor a nemzetiségi mozgalmaktól nem kell félnünk, mert ezek a városok, mint a magyar állameszmének világi fáklyái, eloszlatják majd a sötétséget, a melyben a nemzetiségi apostolok ma még botorkálnak, s az időként mozgolódó nemzetiségeket sokszoros érdekhálózattal odaerősítik a magyar állameszme, s a magyar nemzet iránti hűséghez.

Hát a kivándorlás kérdésével hogyan állunk?

Ennek a kérdésnek a felfejtésénél mindenekelőtt meg kell jegyeznünk azt, hogy olyan kivándorló nagyon kevés van, a kit kalandos vágyakozás terelne a vándorutra. A kivándorlók nagy többsége olyan, a mely sorsán akar könnyíteni, s könnyebb megélhetést akar magának biztosítani. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy a kivándorlás az ország inséges vidékeiről történik.

Ha a nagyobb vidéki városok intensivebb iparművelést és kedvezőbb gazdasági helyzetet teremtve, foglalkozást nyújtanak majd a szegényebb néposztálynak; ha az inséggel küzdő felvidéken és Erdélyben a fellendült ipar, kereskedelem és gazdasági viszonyok, munka, keresetforrásokat nyitnak, ezeket fogja felkeresni a munkásosztály első sorban és nem gondol arra, hogy a hazaföldtől elszakadva, vándorbotot vegyen kezébe.

A hazaszeretet, a haza földjéhez való ragaszkodás erős, hatalmas ösztön, a mely feltámad, harcol és győz, ha csak emberi erő-

vel leküzdhetlen akadályokat nem lát maga előtt.

A hazaszeretet, a haza földjéhez való ragaszkodás itthon marasztalja majd a magyar munkásokat, ha azt látják, hogy megélhetésük itthon is biztosítva van.

Ime, ezekben rejlik a vidéki városok államfentartó hivatása, s az a nagy feladat, a mely a vidéki központtá fejlődő városokra vár.

A ki ezen nagy hivatás teljes tudatában hű munkása a városok fejlődésének, az egyszersmind a hazafias tettek embere is.

Most a mi viszonyaink között a városok fejlődése egy a magyar állam megszilárdulásával.

Ha azt akarjuk, hogy erős, consolidált legyen a magyar állam, virágzóvá kell tennünk a magyar vidéki városokat.

Fehér Gábor.

Az ülészak berekesztése. Mihelyt a költségvetést a főrendiház is letárgyalta, berekesztik az országgyűlés most folyó harmadik ülészakát s megnyitják a negyediket. Azt hitték, hogy ez lehetséges lesz még husvét előtt, de a terv most megváltozott: az ülészakot csak a husvétünnep után, április utolsó napjaiban fogják királyi kéziratot berekeszteni. Az elhalasztásnak az a főoka, hogy nehézségekbe ütközött a főrendiháznak még az ünnepek előtt, a jövő hét végére, esetleg a nagyhétre a költségvetés tárgyalása ezéjából való összehívása; már pedig az ülészak mindaddig nem rekeszthető be, a míg a főrendek is le nem tárgyalják mind a költségvetés törvényjavaslatát mind pedig a kormányunk vele kapcsolatos többi előterjesztéseit is. A főrendek csak a husvétünnep után, április 22-ike táján ülnek össze a költségvetésnek bizottsági és nyilvános ülésben való tárgyalására. Mihelyt megküldik a képviselőháznak üze-

netüket a budget törvény elfogadásáról, a mi április 28-ika körül várható, nyomban berekesztik az országgyűlés ülészakát is. E változás következtében a képviselőházban az appropriációs vita után, a jövő hét folyamán még több kisebb igazságügyi és vasuti előterjesztés fog napirendre kerülni, a melyek most vannak előkészítés alatt az illető bizottságokban. A jövő hét végén pedig husvétünnepi vakációra oszlanak szét a Ház tagjai.

A pénzügyminiszter lemondásának hire. Lukács László pénzügyminiszterrel néhány ujság azt írta, hogy tárczájáról lemondott, s hogy arra is nehezen volt rávehető, hogy a pénzügyi költségvetési tárgyalásban részt vegyen. E híreket tegnap félhivatalosan megegyeztették.

Közös miniszteri tanácskozás. Bécsből jelenti tudósítónk: A jövő héten a delegációk elé terjesztendő javaslatok tárgyában közös miniszteri tanácskozásokat fognak tartani. A konferencián a közös miniszterek s a két miniszterelnök és a két állam pénzügyminisztere fognak résztvenni.

Iparpártolás Debreczenben.

Nemrég közöltük a debreczeni *Kereskedelmi Csarnok* választmányának azt a határozatát, melylyel a Csarnok titkárának kezdeményezésére egy nagyszabású mozgalmat indított meg a hazai közelebről pedig a helyi ipar pártolására — a *kereskedők közt*. Meglévén győződve e mozgalom fontosságáról, ennek minden jelentősebb momentumáról értesíteni fogjuk olvasóinkat. Már is jelenthetjük, hogy a Kereskedelmi Csarnok szózata visszhangra talált és pedig annál a testületnél, mely az ipari érdekek pártolására első sorban hivatott. A debreczeni *ipar-testület* ugyanis márczius 29-én tartott előjárósági üléséből dr. Kőrösi Kálmán testületi ügyész indítványára a következő átiratot intézte a Kereskedelmi Csarnok választmányához:

A Kereskedelmi Csarnok
Tekintetes Választmányához
Debreczen.

Arról a nagyszabású akciózóról, melyet a Kereskedelmi Csarnok részéről a tek. Választmány a hazai s első sorban a helyi ipar pártolása érdekében megindított, a hírlapokból örömmel értesültünk s örömlünknek épen az által ohajjunk kifejezést adni, hogy be sem várva nagybecsű megkeresésüket, melyet hozzáknak, mint a debreczeni ipar-testület elöljáróihoz a megindított mozgalomhoz való csatlakozás ezéjából bizonyára intézni méltóztatnak, sietünk a hazafias mozgalom élén álló tek. Választmány üdvözlésére.

A közgazdaságilag oly fontos iparpártolási mozgalom megindításáért fogadja a tek. Választmány Debreczen város iparosságának nevében nyilvánított őszinte köszönetünket és hálás elismerésünket.

Örvendetes tény, ha a tengődő hazai ipar segélykiáltása a társadalom bármely rétegében visszhangra talál, de kétszeresen az, ha a segítségre sietők közt a magyar kereskedelem tagjait ismerhetjük fel. Szerfelett örvendetes tény ez, mert az iparpártolás sikerét — megfigyelés és meggondolás után mondjuk ezt — semmitől se várhatjuk annyira, mint a kereskedő világ ily irányú mozgalmától.

Mert igaz ugyan, hogy a fogyasztó — vagy mint nevezni szokás, nagy közönségtől függ a hazai ipar pártolása, s ez a hazai ipar pártolására minden tényezőt rákényszeríthetne, csak hogy a közönség még oly üdvös áramlattól áthatott korban is, mint a mostani, midőn a legnépszerűbb jelszó épen a hazai ipar felsegítése, az iparpártolás eszméjének a gyakorlati keresztyüvitelénél felmerülő apró nehézségei és némi kellemetlenségeitől visszariadva, nem tudja megvalósítani azt, a

leveledet, hogy megtudjam, a mi veled történik. Igaz, hogy János bátyád irástudó ember, de hiszen jól tudod, mily fáradtan jön haza szombaton este a munkából, nem akarom, hogy a vasárnapot is munkával töltse, meg aztán csak magam szeretném ezt megeselekedni.

— Nem bánom, édes anyám, megteszem, ha öröme telik majd benne, nekem az lesz, ha levelét olvasni fogom.

Október elejére folyékonyan irt és olvasott az öreg Zsuzsa néni. Milyen öröme volt. Soha sem sirt, soha sem szomorkodott. Ha irni, olvasni tudok — mondogatta gyakran — épen annyi, mintha csak négyszemközt beszélnek a Gábor fiammal. Ő leírja, papírra veti, amit mondani akar, én elolvasom, a mit leir, még a gondolatát is tudni fogom.

Egy év leforgása után káplár lett Kenderes Gábor, a pontos, szófogadó katona.

Egy szép tavaszi napon épen a tőle jött levelet akar az öreg Zsuzsa néni felbontani, a mint lélekszakadva rohan be hozzá a Csákány Gyuri anyja, kezében szintén egy levelet tartva.

— Ugyan csak, gondolja kedves jó szomszédasszony, mit irt a fiam, az az akasztófa virága, hogy ő elveszített a menázi pénzből öt ezüst forintot, hogy én ezt rögtön tegyem a postára és küldjem el neki, mert így lesz, úgy lesz, ő örökös rab marad, még a káplárságból is kiteszik, még talán meg is lövi magát. Hát én a végett jöttem kedves jó szomszéd asszony, hogy én bizony — minthogy jelenleg épen nincs is

körülöttem — nem küldök egy hunczut fillért sem a fiunak.

— Én is épen most kaptam a Gábor fiamtól irást — folytatá az öreg Zsuzsa néni — és azzal kiteríté maga elé a formátlan papírlapot, hangosan olvasni kezdte:

Édes jó anyám!

Tegnap elveszítettem a menázi pénzből öt ezüst forintot, küldje el azonnal, mert nagy büntetést kapok, ha be nem tudok a pénzzel számolni.

— Összebeszéltek, — kiáltott fel örömmel a Csákány Gyuri anyja és tovább nem is hagyta olvasni a levelet, — kelmed se küldjön egy krajczárt sem neki, csak olyan hazugság az is, mint az én fiam levele. Összebeszéltek a csalók, a gazemberek, az akasztófa valók.

Az öreg Zsuzsa néniire hatott a beszéd.

— Hej! hej! mégis csak jó, hogy megtanultam irni, olvasni, kedves jó szomszédasszony, meg is írom most neki — és írja meg kigyelmed is, hogy irástudó ember nekéz ám bolonddát tenni.

Mind a kettő megírta a maga levelét, mind a kettőre megjött a felelet. A Csákány Gyuri anyja örült, hogy fel nem ült a fiunak, szaladt is rögtön a szomszéd asszonyhoz, kit már gyászruhában talált.

Fia levelének, melyet még mindig görcsösen tartott reszkető, száraz kezei között ezek voltak utolsó sorai.

— Csákány Gyuri hazudott, én igazat írtam. Félek a büntetéstől, még ma meghalok. Megtanítottalak irni, olvasni, megfizettél érte.

mit különben forróan óhajt s a közönségek ezen a saját törekvéseinek útjában álló, az uttörés nehézségei előtt meghátráló negligenciájával, mint adott ténynyel, mint — úgy látszik — megváltozhatatlan körülménnyel kell számolnunk, e negligencia megtörését nem magától a közönségtől, hanem egy más tényezőtől kell várunk.

S ezt a tényezőt mi a magyar kereskedők osztályában véljük feltalálni. Nagyon könnyű megmondanunk, hogy miért?

Azért, mert azokat a többnyire apróbb akadályokat, melyek a nagy közönséget a honi ipar általa is óhajtott pártolásának gyakorlati keresztülvételében gátolják: a kereskedő könnyű szerrel, önmagának és vevőinek megkárosítása nélkül elháríthatja. Az emberek, — közülök még a honi ipar támogatásának leglelkesebb hívei sem — kérik az üzletekben honi árt s a vásárlásukat a czikk honi származásától függővé nem teszik. — bármily könnyen megtehetnék is, tartózkodnak ettől, — a kereskedőnek kell tehát a kezdeményezést magához ragadni, honi iparcikk tartása s ezeknek a vevőközönség figyelmébe ajánlása által, s ha ezt teszi a magyar kereskedő osztály, akkor a közönségnek a hazai ipar pártolására irányuló hajlamát érvényesíteni tudja a gyakorlati életben.

Nem vagyunk tulzók az iparpártolás kérdésének megítélésénél, különösen pedig nem akarunk sovíniszta szempontokat tenni a természetes közgazdasági szabályok helyébe, jól tudjuk azt, hogy a közönségtől nem lehet joggal várni, hogy a drágább és rosszabb árut vegye csak azért, mert az hazai; tudjuk azt is, hogy a kereskedőtől sem lehet várni a hazai iparnak saját károsodásával való támogatását, de ezeknek a tulzó szempontoknak érvényesítése szerintünk nem is szükséges annak az üdvös akciónak sikeréhez, melyet a tek. Választmány most kezdeményezett. — Hány és hányféle magyar ipartermék van, mely árban, esinőségben, czélszerűség és tartósságban egyaránt versenyezhet a külföld hasonló czikkeivel? Tartson a kereskedő ilyen czikkeket, hívja fel ezekre a vevőközönség figyelmét s egyszerre el lesz érve az az eredmény, a melynél tovább menni csak a sovínizmus akarhat; el lesz érve az, hogy azok a magyar iparcikk, a melyek a külföld ipartermékeivel a versenyt kiállják, így partolásra méltók, pártolva is lesznek. — Így válik a magyar kereskedelem, az iparpártolás első társadalmi tényezőjévé, az államtól pedig inkább csak azt kell várunk ezen a téren, hogy anyagi és erkölcsi támogatásával arra törekedjék, miszerint minél többféle oly iparcikk állítsák elő hazánkban, mely a külföldivel versenyezhetve, a kereskedelem közvetítésével a magyar vevőközönség pártolását kiérdemelje.

Ezeket az állapotokat azonban csak vágyaink rajzolják elénk, míg a valóság azt mutatja, hogy kereskedőink legnagyobb része nem fejt ki elég buzgalmat a külföldivel versenyezni képes magyar iparcikk bevezetése körül. Megfigyelésünk szerint két oka van e sajnálatos jelenségnek: egyik az, hogy a magyar kereskedő sok ilyen magyar iparcikk előállításáról, beszerzési helyéről nem bír tudomással, — másik ok a megszokott állapotnak az a szeretete, mely kereskedőinket visszatartja attól, hogy külföldi összeköttetéseiket bármily kitűnő s minden tekintetben versenyképes magyar árucikk kedvéért magyar beszerzési forrásokkal cseréljék fel, épugy, mint a hogy ez a megszokottság visszatartja őket német üzleti könyveknek magyarral való felcserélésétől.

Nagyon jó irányban indul tehát a tek. Választmány által kezdeményezett mozgalom, midőn az iparpártolásnak épen e két hátráltató okát igyekezik a kereskedők körében megszüntetni, egyrészt a magyar beszerzési források feltárása, másrészt az ilyenek felkeresésére való buzditás által.

Valóban, ez a két útja az iparpártolásnak, amely igazi sikerrel bíztat, meggyőződésünk szerint oly sok — az iparpártolás érdekében elhangzott szónál és oly sok,

ugyanily czélból megjelent hírlapi czikknél hasznosabb lesz a tek. Választmány által indított mozgalom, mert csak ennek lehet eredménye az, hogy a magyar iparos, mint termelő, a magyar kereskedő közvetítésével megtalálja a magyar közönséget, mint fogyasztót; — ép ezért óhajtandónak tartjuk, hogy a mozgalmat a tek. Választmány más városok kereskedőinek megkeresése által az egész országra kiterjessze.

Óhajtandónak tartjuk azt is, hogy a tek. Választmány a mozgalmat a magyar nyelvű kereskedők közt az üzleti könyvek magyar nyelven való vezetésére is kiterjessze, mert meggyőződésünk, hogy a nyelviileg már magyar kereskedő, aki üzleti könyveit megszokottságból német nyelven vezeti, mindaddig, míg ezt teszi, nem rendelkezik kellő érzékkel a hazai ipar pártolásához sem.

A midőn a legnagyobb készséggel kijelentjük, hogy a mozgalom előbbre vitelénél a tek. Választmány közreműködésünkre mindenkor számíthat, — ismételten üdvözöljük hazafias akciójárt.

Kelt a debreczeni ipartestület előljáróságának 1900. évi márczius 29-én tartott üléséből.

Tóth Kálmán,
elnök.

Dr. Botz,
jegyző.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Gróf Széchenyi Gyula kinevezése.

Budapest, márczius 30. A félhivatalos lap „Bud. Tud.“ legilletékesebb helyről arról értesül, hogy a hivatalos holnapi száma közölni fogja gróf Széchenyi Gyulának Ó Felsője személye körüli miniszterre való kinevezését.

A trónörökös vadászaton.

Zágráb, márczius 30. Ferencz Ferdinánd Opekába érkezett, hogy résztvegyen Bombelles gróf birtokán rendezett vadászaton.

Jászai bucsuja.

Budapest, márczius 30. Jászai Mari ma este bucsuzott el a nemzeti színháztól. Tüntetésektől tartottak, miért is a színházban sok detektiv volt, azonban semmiféle botrány nem volt. Jászait folytonos óvációban részesítették, a páholyokból virágot dobáltak feléje. Előadás végén a függöny előtt megjelenve, így szólt:

Szívem mindig itt marad veletek.

A belga király megvakult.

Brüsszel, márczius 30. Lipót belga király szembaja annyira veszedelmes, hogy közel van a megvakuláshoz.

Hófúvás.

Bécs, márczius 30. Itt olyan hófúvások vannak, hogy a vonatok egyáltalán nem közlekedhetnek.

Az olasz válság.

Róma, márczius 30. A kamara többsége tegnap este Pelloux miniszterelnök elnöklete alatt ülést tartott, amelyen 137 képviselő jelent meg. A miniszterelnök, akit lelkesen üdvözöltek, kifejtette, hogy mindenekelőtt arra van szükség, hogy a parlamentben helyreálljanak a normális állapotok. Nagyon közel vagyunk ehhez a czélhoz, — mondotta a miniszterelnök — de a helyzetet azzal a nyugalommal kell vizsgál-

nunk, amely lehetővé teszi, hogy a czélhoz el is jussunk. Nem szabad ma felednünk, hogy a legfőbb bajok egyike a szükségrendeletek kibocsátása, a mi közvetlen következménye volt az obstrukciónak. (Nagyon helyes!) Mihelyt a rendszeres oppozíciónak ez az állapota megszűnik, magasabb szempontból vehetjük vizsgálat alá a dolgokat. Ha néhány nap alatt végleges megoldást találunk, vagyis ha a kamarának olyan házszabályai lesznek, amelyek rendes működését biztosítják, akkor a szükségrendeletek és sok más, velük összefüggő kérdés megszűnik. (Nagyon helyes.) Később pedig a netalán szükséges intézkedésekről tanácskozhatunk. A miniszterelnök után több képviselő beszélt békitő szellemben, köztük Tonnino képviselő is. Végül a miniszter figyelemre és kitartásra intette a többséget.

Harcok Afrikában.

Páris, márczius 30. A Figaro és a Libre Parole egy algiri táviratot közölnek, amely szerint a francziák heves harc után megszállták Inghart. A francziák részéről két tiszt és 9 lövész elesett és többen megsebesültek. Az ellenség részéről elesett 600 ember, megsebesült körülbelül 1000 ember és fogságba került 500 ember.

Osztálysorsjáték.

Budapest, márczius 30. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő sorsjegyeket húzták ki: 10.000 koronát nyert: 69794. — 2000 koronát nyertek: 74678 64949 74793 13259 33072 4196 55225 85635 4690 95613 6722 36852 67461 59971 92086 98618 46250 15412 95100 89933 89851 95896 37656 47657. — 1000 koronát nyertek: 22812 96251 49175 66464 11258 16409 29170 97259 16195 59467 37062 84831 71752 95173 10805 23192 86120 69922 25232 17383 50752 77063 57487 84769 58275 18384 13990 3993 41781 62523 24611 71389 82668 84195 75229 79194 71493 60540 89760 93853 61513 46115 79704 82006 76867 60926 65429 42727 80538 58411 36910 76220 87401 36915. — 500 koronát nyertek: 2796 32792 80521 57646 89971 35445 63683 31592 41503 21417 20876 17206 93306 52646 18323 11699 88519 55341 35638 82384 88223 84057 54899 83612 65071 62380 61841 53031 57235 76524 7063 88567 45439 48664 35981 68625 50808 81042 41530 49031.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, márczius 30.

A harcztéri hírek egyre gyérekbbek, aminthogy egyelőre alig is történik valami nevezetes akár Fokföldön, akár Oranjoban. E pillanatban a legnagyobb érdeklődést Olivier boer tábornok valószínű bekerítése köti le, ki korábban Aliwal-Northnál behatolt a Fokgyarmat területére s onnan nem vonult vissza elég korán. Csak most gondolta rá magát erre a szükségességre, de Roberts tábornok már is lovasságot küldött rá, hogy a Bazutoföld mentén visszavonuló boer csapatot elfogja. A nap érdekessége Krüger elnöknek egy rendkívül harcziás és férfias nyilatkozata, ami mindenütt méltó feltűnést fog kelteni. Veleje e nyilatkozatnak az a jelszó, melyet az ősz elnök búr honfitársai nevében hangoztat: Szabadság vagy halál!

Mai tudósításunk a következők:

Kimberley, márczius 30. (Reuter) Methuen lord Barkley kerületből ide tért vissza. Lovas csapatait holnapra várják ide. A csapatok Ligatlongban voltak, mikor Roberts lordtól azt a parancsot kapták, hogy térjenek vissza.

Színház és irodalom.

Napoleon öcsém. Guthi Soma és Rákosi Viktor bohózatát, Napoleon öcsémet másod ízben telt ház nézte végig. Az előadás — leszámítva egyes szereplők derűségét keltő nyelvbólásait s talán azt, hogy a pinczér személyesítője azt a bravuros dolgot cselekedte meg a közönség nagy ámulatára, hogy az egyik szobából a másikba az ajtó helyett a falon tört — illetőleg ment át — gördülékenyen, gyorsan folyt le. A szereplők közül különösen *Tanay*, *Sziklay*, *Komjáthy*, *Halmi* és *Szabó* Irma váltak ki, a két elsőt nem egy ízben nyílt színen is megtapsolták pompás alakításukért s játéukért.

Bódi Ella távozik. A mi feketeszemű, kedves Szulamitunk május elsején itt hágy bennünket. Más berekbe vágyik talán, vagy valami sérelem történt vele? Sem az egyik, sem a másik. Mióta a mi berkünkben csatog a dala, a mienknek tartottuk a szirapatikus, kellemes hangú Szulamitot. Adóztunk énekének, játékanak annyiszor telt házzal; tapssal, virággal; becézgettük a színházban, a lapokban, a társaságban és most ime kiderül, hogy a kis primadonna mégis elmegy... Mert úgy van az, hogy a primadonna olyan, mint a szárnyas kollegája, a kanári, a ki akkor zörgeti leginkább arany kalitkájá ajtaját, mikor a legjobban megy sorja. A valóság pedig röviden az, hogy Bódi Ella a szerződése értelmében tartozik nemcsak operában, de operetteben is játszani. Bódiiben élt a vágy, hogy operetteben is megfeleljen, de úgy hitte, hogy egyénisége csak opera-szerepekre képesíti, ezért kijelentette az igazgatónak, hogy operetteben nem lép fel. Az igazgató hivatkozott a szerződésre, mire Bódi azt válaszolta:

— Nem bánom, októberben bontsuk fel a szerződést.

— Csakhogy nyáron nem játszunk operát, így nagysádnak már májustól nem volna dolga a társulatomnál.

Bódi Ella ennél fogva már május 1-től nem lesz tagja a debreczeni társulatnak. Távozását őszintén sajnáljuk, mert olyan képzett, használható opera-énekesnőnek tartjuk, a kit nehéz lesz pótolni, mert nemcsak szépen énekelt, de olyan intelligens játékot is produkált, mely a vidék leghasználhatóbb és legkapósabb művésznői közé sorozza.

Közgazdasági Híradó. Olaszi V. Lajos szerkesztésében ily czímen jelenik meg egy a közgazdasági érdekeket szolgáló és a közgazdasági élet minden ágát felölelő heti szaklap. Alaposan körültekintő cikkeit legkiválóbb szakíróink írják és pártatlan, egyenes szókimondásával sok üdvös reformnak volt már kezdeményezője. Az egyetlen közgazdasági szaklap, mely nemcsak a főváros életére van figyelemmel, hanem bevonja körébe a vidéket és a vidék közgazdasági életének is buzgó szószólója. A Közgazdasági Híradó minden vasárnap tizenhat oldalnyi terjedelemben jelenik meg és előfizetési ára egész évre 12 korona. Szívesen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Kiadóhivatala Budapest, V., Hold utca 15.

Meggyilkolt ügyvéd.

— Express-tudósítás. —

Budapest, márczius 30.

Szenzációs gyilkosság történt tegnap délben 11 órakor Budán.

Horváth István ügyvédet egy kliense azért, mert az egy perét elveszítette a *saját irodájában lelőtte*. Az eset részletei a következők: *Nyuli* Mihály régebben megbízta **Horváth** István ügyvédet egy 40 ezer forintos perének vitelével. A pert az ügyvéd elveszítette, a mi nagyon elkésértette Nyulit.

Tegnap délelőtt 11 órakor megjelent *Nyuli* Horváthnak az Országház-utca 33. szám alatt levő irodájában, a hol szemrehányásokat tett az ügyvédnek. Heves szóváltás fejlődött ki az ügyvéd és kliense között, miközben *Nyuli* zsebéből hirtelen revolvert rántott elő s *öt-ször rálőtt az ügyvédre*.

Az egyik golyó Horváthot homlokán találta s a szerencsétlen ember eszméletlenül rogyott össze. A gyilkos egyenesen a főkapitányságra sietett, ahol e szavakkal állított be a főkapitány előszobájába: — A főkapitány urral óhajtanék beszélni.

Ferencz, a főkapitány szolgálja nem akarta audienciára bocsátani Nyulit, a mikor ez azonban kijelentette: „*Megöltem egy embert*“, nyomban ajtót nyitott. *Rudnay* főkapitány rögtön *Farkas* rendőrtanácsoshoz kísértette Nyulit. A gyilkos itt részletesen elmondta, hogy és miért gyilkolta meg az ügyvédet.

Nyuli a rendőrtanácsos előtt azt vallotta, hogy **Horváth** őtet és nővérét 40 ezer forint erejéig károsította meg. Tegnap ment fel hozzá a várban levő irodájába, hogy elszámoljanak, **Horváth** azonban oly kihívóan viselkedett vele szemben, hogy *öt-ször rálőtt az ügyvédre*.

Horváth korosabb ember s az Országház-utca 33. számú háznak a tulajdonosa.

A gyilkost, a ki tettét — úgy látszik — megfontolt szándékkal követte el, a rendőrtanácsos kihallgatása után letartóztatta.

A súlyosan sérült ügyvédet a János kórházba szállították, hol 3 óra előtt meghalt.

Vágyódások.

*Szeretnék tavasszal
Fecske-madár lenni:
A balsamos léghen,
Kéklő messzeségben
Magasba röppenni.*

*Szeretnék nyaranta
Hő napsugár lenni:
A nép reménységét,
Földje szük termését
Dussá megérlelni.*

*Szeretnék ős-ídőn
Nagy költővé lenni:
És az elmúlásról,
S a megújulásról
Hymnust énekelni.*

*... És szeretnék télen
Zúgó szélvész lenni:
Valamennyi bűn van,
Valakiben bűn van —
A pokolra verni!*

ifj. Rácz Lajos.

Olvasóinkhoz.

Április hó 1-től, — mint azt a kiadóhivatal alább jelzett értesítéséből is láthatják t. olvasóink — lapunk **déli lappá** változik át s mint e tekintetben városunkban, egyedül álló lap fogja folytatni tovább pályafutását.

Okul szolgált e változtatás megtevésére részint az a körülmény, hogy reggeli megjelenéssel a lap nem adhatott frissebb tudósításokat az ugyanakkor megjelenő budapesti reggeli lapoknál, habár e tekintetben semmi áldozattól sem riadt vissza; de főképen okadatolja elhatározásunkat az a czél, hogy legyen Debreczennek egy oly irodalmi magaslapon álló nagy napilapja, mely a többi lapoktól eltérőleg minden délben megjelenvén, nemcsak az éjjel érkező külföldi és fővárosi eseményeket, hanem a déli órákig történő nevezetesebb eseményeket is közölje olvasóival, melyeket a többi lapok csak másnap hozhatnak.

A **Debreczeni Ellenőr**, mint déli lap közli tehát az éjjeli értesüléseken kívül a másnap délig történt dolgokat. Express-levelei, nagy távirati összeköttetéseinél fogva az eddigieknél is kimerítőbbek lesznek. Gyors és megbízható tudósításaink mellett figyelemmel kísérik a város életét is és míg a személyeskedést nem kultiváljuk, az igazságos kritikától egyetlen téren sem zárkozunk el.

Lapunk, mint huszonhat évvel ezelőtt, a tiszta szabadelvűség szolgálatában áll s politikai tekintetben elvünk az, hogy Magyarország haladása, közgazdasági előmenetele, békés felvirágozása a szabadelvűség útján érhető el.

Lapunk eddigi pályafutásával fényesen beigazolta arra irányuló komoly törekvését, hogy Debreczennek minden tekintetben megfelelő lapja legyen. Nem hajszolja a szenzációt, nem keresi a botrányt, hanem komoly laphoz illő módon számol be a napi eseményekről.

Ezenkívül szellemi szórakozásról is gondoskodik. Tárczái, humoros apró közleményei s regényei mindig megtalálják az utat az olvasó szívéhez.

Bizalommal kérjük Debreczen város közönségét, méltóztassék délben megjelenő lapunkat tömeges pártfogásban részesíteni.

Debreczen, 1900. márczius 24

Tisztelettel

a Debreczeni Ellenőr
szerkesztősége.

*
A rövid idő óta városunkban is lábra kapott hirlapokkal való házalás mintegy kényszerít rá, hogy uszszunk az árral annyira, amennyire ezt lapunk multja és komoly iránya megengedi.

Jól tudjuk ugyan, hogy közönségünk nem azt nézi, melyik ujság *olcsóbb*, hanem hogy melyik követi azt az irányt, mely a komoly hirlaphoz kötött követelményeknek megfelel, a több oldalról nyilvánult óhajnak

megfelelően mégis elhatároztuk, hogy az új évnegyedtől, április 1-től kezdve

lapunk előfizetési árát leszállítjuk és pedig egész évre **20** kor., félévre **10** kor., negyedévre **5** kor. és 1 óra **1** kor. **70** fillér.

Ez alkalommal megváltoztatjuk lapunk megjelenési idejét is, amennyiben az az új negyedévtől kezdve nem reggel, hanem a **déli órákban jelenik meg.**

Azoknak az előfizetőknek, kik félévre vagy egész évre fizettek elő, az ujonnan megállapított előfizetési ár szerint fennmaradó többletet az előfizetés lejárta után javukra írjuk, illetőleg az előfizetés időtartalmát megfelelőleg meghosszabbítjuk.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius végén lejár, hogy annak mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

HIREK.

— **A debreczeni tanári körben** holnap közlést tartanak, melyre Beöthy Zsolt, a középiskolai tanáregylet elnöke is leutazik. Az ülésen Kardos Albert tart előadást a határozók tanáról, kritizálva a sok új teóriát, a melyek csak arra jók, hogy összezavarják a fogalmakat.

— **Gyászünnepelely.** A debreczeni főiskolai magyar irodalmi társulat Kossuth Lajos emlékére, 1900. április hó 1-én, azaz vasárnap gyászünnepelelyt rendez a következő műsorról: 1. Gyászdal. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Alkalmi költemény. Szavalja: Takács Endre jh. 3. Énekszám a főiskolai énekkar által. 4. Alkalmi beszéd. Mondja: Nánássy Lajos th. 5. Komoly szavazat. Szücs László th.-tól. 6. Gyászdal. Előadja: a főiskolai énekkar. Kezdeté délután 4 órakor. Helyiség: a kollegium díszterme.

— **Katona az esküdtek előtt.** A tegnapi napra kitűzött esküdtszéki tárgyalást a mai napra halasztották. Molnár András hadházi molnárlegény jelenleg Kassán szolgáló katona bűnügye ez, a kit szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt vonnak felelősségre. A tárgyalást dr. Szücs Miklós elnök vezeti. Vádlottat dr. Lőfkovics Márton ügyvéd védi. Ez a mai esküdtszéki tárgyalás az utolsó a most folyó czyklusban. A legközelebbi esküdtszéki tárgyalásokat csak június hó közepén tartják.

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le e hó 28-án Hajdu Szoboszlón. **Buzás Kálmán** uradalmi intéző gróf Almássy Dénes sarkadi uradalmában, vezette oltárhoz **Baróthy Erzsikét**, néhai Baróthy József udvari i. ev. ref. lelkész leányát. A polgári házasságkötés után az ev. ref. templomban Soltész László lelkész, egyházkerületi tanácsbíró intézett az ifjú párhoz remek beszédet. Násznagyok voltak Tóth József kir. tanácsos, pestvármegyei kir. tanfelügyelő, Baróthy Béla tételeni ev. ref. helyettes lelkész.

— **Felrobbant történet.** A véletlen súlyos szerencsétlenségbe döntötte tegnap délután **Kerekes Károly** pályáért, ki a 2-ik számú őrháznál végezte terhes szolgálatát. Tüzet akart rakni a kályhába s e célból forgácsot vitt be az udvarról. Arra nem is gondolt, hogy a forgácsot megvizsgálja, pedig jól tette volna, mert a kályhára tett forgács között egy mannlicher töltény vonta meg magát, melyet játszó-gyermekek rejtettek oda. A kályha tüzeben felmelegedett a töltény, nagy durranással felrobbant és a tűz előtt álló Kerekes Károlynak jobb lába szárába furódott a golyó. A szerencsétlenül járt embert lakásán ápolják.

— **Tesztalott leány.** **Eisen Márton** vasgyári lakatos munkájából este 7 órakor Fazekas-utca 7. szám alatt lakására tért, de nem birt a szobába menni, mert a konyha ajtaja be volt zárva. Gondolva, hogy neje és eselédje **Molnár Piroska** 12 éves kabai születésű leány nincsenek otthon, rosszat nem sejtett, egy kis időre elment a szomszédhoz. Rövid idő múlva visszatérve, az ajtót még mindig zárva találta. Rosszat sejtve, egy hasonló kulccsal kinyitotta az ajtót, s a mint benyitotta, borzalmas látvány tárult szeméi elé. A kis eselédleány a konyha közepén hanyat feküdt, mellette a konyhakész és halta. Eisen hozzá sem nyult a leányhoz, hanem egyenesen szaladt a rendőrségre, honnan Erdélyi István rendőrfogalmazó és dr. Czákó Zsigmond orvos azonnal a helyszínén teremték. Az orvos azonban konstata, hogy a leány nincs meghalva s hozzáfogott az élesztési kísérlethez. Rövid idő múlva a leány magához is tért. Az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen 12 éves leánygyermek nagy mértékben szenved vérszegénységben.

— **Bor és vér.** Két teljesen különböző elem, mely olykor mégis okozati összefüggésben van egymással, mint azt a következő eset is bizonyítja. Tegnap délelőtt a Széchenyi-utca egyik házában **Horváth József** házmester véres drámát rendezett, melynek hőségé saját magát avatta egy borotva segítségével. A borotvas embernek rendszerint boros volt a feje. Mostani tettét is ittasan követte el, fölívágván felső karja izomzatát, abban a reménységben, hogy majd elvérzik. Családja észrevette a tettet és az orvos, a ki még idejében előjött, bekötözte a sebet. A szerencsétlenért most feleségén kívül még négy kiskorú gyermek is aggódik. Horváth nem régen jobb napokat látott. A polgármesternél házmesteri állást töltött be, de utóbb ittassága miatt nem használhatták. Lehet, hogy a sok szenvedés, melyet a saját kezével mért magára, talán kijózanítja.

— **Vonat menetsebességek.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy az ez idő szerint engedélyezett legnagyobb menetsebesség a Székelyhid-margittai vonalon óránként 30 kilométerrel 35 kilométerre, a nagyváradi—érmihályfalvai vonalon 35 kilométerrel 40 kilométerre, a budapest—körösmezői vonal máramaros-sziget—körösmezői vonalrészén óránként 40 kilométerrel 55 kilométerre felemeltessek.

— **Kisasszony ujoncz.** A bakanóta azt mondja:

„Azt izente a muszka a császárnak,
Sorozzon be leányokat is bakának.”

Nem tudjuk, igazat mond-e a nóta, hogy lett-e fogamatja az izenetnek, annyi bizonyos, hogy **Csetényi Jusztin** kisasszonyt megidéztek annak rendjéről szerint sorozóra. Nagy riadalmat okozott a piros czédula a családban, mely szerint nevezett hadköteles tartozik akkor és akkor, itt és itt tiszta testtel és tisztán megjelenni, mert másképp elő lesz vezetve; eleinte nem akarták az idézést elfogadni, de nem lehetett kétség, a név, a születés helye és ideje minden „stimmelt”, át kellett venni! Miután a dolog szóról-szóra igaz, meg kell magyaráznunk, hogyan történt. Az 1879. évi születési anyakönyvben latinul be volt jegyezve, hogy „nomen infantis: Justin.” A pap azután nem nézte a következő rovatot, mely szerint „Sexus: femina”, hanem beirta a kisasszonyt az állításkötelesek közé. Ennek alapján bevették az összeírásba, sorszámot huztak neki (még pedig alacsony) és megidéztek sorozásra. Hihetőleg azért nem sorozzák be katonának Csetényi Jusztint.

— **Halálozás.** Néhai özv. Polg. Balogh Péterné szül. Gyarmathy Zsuzsanna asszony f. hó 29-én reggel 6 órakor, életének 85 ik, özevességének 21-ik évében, 5 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Hült tetemei ma délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Timár-utca 7. szám

háztól, a kistemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tételni.

— **A hajdu-szoboszlói dalegylet** ápr. 7-én este 8 órakor a szoboszlói Bika vendéglő nagytermében dalestélyt rendez.

— **Gyilkos mostoha.** Vadállati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkossági eset tartja izgalomban Süttő község lakosait. Dudás József süttői lakos — mint levelezőnk írja — ezelőtt két évvel nőül vette Huczik Anna ottani lakos özvegyasszonyt. Dudásnak két kis gyermeke volt, ezeket kellett volna az asszonynak gondozni. Huczik Anna azonban már az első naptól kezdve, hogy Dudáséhoz került, azon gondolkodott, miként pusztítsa el két gyermekét, mivel ezek útjában állottak terveinek. Az volt ugyanis a szándéka, hogy a Dudás vagyonát mindenáron megszerezze. A mult esztendőben sikerült is az egyik kis gyermeket elpusztítania. Dudásné ugyanis vizet huzott a kutból, mely alkalommal a kis gyermek is ott volt a kuttal és lenézett a vízbe. Dudásné ekkor félkézrel megragadta a kis gyermek ruháját és beledobta a kutba. Azután lélekszakadva szaladt a szomszédba segítségért, de mire a segítség megérkezett, a kis fiu már a kutba fult. Dudásné azóta többször tett kísérletet úgy a férje, valamint a másik kis gyermek elpusztítására, de mindaddig eredmény nélkül. Végre e hó 27-én szövetkezett a kocsisával, Lencses Istvánnal s ennek a segítségével éjnek idején meggyilkolták Dudás Józsefet és ennek 8 éves fiát. A gyilkosságot a kocsis segítségével mellett az asszony hajtotta végre. Mikor ez megtörtént, lekötöztette magát az ágyba s a: arczán és kezein több gyenge szurást ejtetett a kocsisal, hogy ezáltal a gyanút magáról elhárítsa. A rémes gyilkosságnak már kora reggel híre futott a faluban, s megjelent a csendőrség is, mely rövid felőra alatt tisztába jött a helyzettel s úgy az asszonyt, valamint a bűntársát megvasalva kísérték be a járásbirósághoz.

— **(Apró hírek.) Kettős öngyilkosság.** Nagyváradon Lénárd Ferencz kávészegény és Botos József cseléd, kik Müller Salamon cukrásznál voltak alkalmazásban egyik szálloda szobájában, öngyilkossági szándékból meglőtték önmagukat. Sebük nem életveszélyes. — **A vörheny.** Nagyváradon is felütötte fejét az a gyermekpusztító betegség. A hatóság miadent megtett ellenszulyozására. — **Agyonlőtt vadász.** Csipán Sándor kőkiezi lakost a gróf Draskovics Iván ördövédei a szilasi vadaskertben lelőtték. — **Hamis bormérő.** Costa Pál szegedi talián vízzel higitott bort mért, amiért négy havi börtönre változtatható 6000 korona pénzbírságra ítélték. — **Huszonkilencz gyerek.** Kremján biharmegyei községben Zsóka András felesége a huszonkilenczedik gyermeket hozta a világra. — **Pénzhamisító inasok.** Csiboczkó Mihály és Fenke János lakatos inasok Szarvason hamis egyforintosokat akartak forgalomba hozni, de rajtavesztettek s most börtönben ülnek. — **Uránia-színház Szolnokon.** Kolozsváry Nagy József Szolnokon bemutatta a közönségnek osinon képeiben az Uránia-színház egyes érdekesebb képeit. Így az északi sarkot, Nansent.

— **Gyilkos juhászok.** Páratlan kegyetlenséggel véghez vitt gyilkossági esetről ad hirt seleskai levelezőnk. Faragó András és Csamangó Ferencz juhászok együtt szolgáltak a hangyás pusztán. A két juhász azon tanakodott, hogyan kellene pénzmagra szert tenni. Abban állapotok meg, hogy ellátogatnak a szomszéd pusztára, ahonnan majd elhoznak néhány birkát s azt eladják. Terüket e hó 27-én éjjel akarták végrehajtani. Elmentek a szomszéd pusztára, ott feltörték a birkaakol ajtaját, s aztán hozzáálltak a birkák kiválasztásához. E közben azonban felébredt a juhász is, a ki véletlenül ott aludt az istállóban. A mint észrevette, hogy birkái között emberek járnak, felugrott fekhelyéről és a juhászbottal neki ment az idegeneknek, a kiket a sötétségben nem ismert fel. Faragó és Csamangó azt hitték, hogy Lelkes Imre — a kit meg akartak lopni

— felismerte őket, hogy tehát árulójuk ne lehessen, megtámadták Lelkest s addig verték fejbe, a míg az áldozat meg nem halt. A holttestét aztán kivonszolták az istállóból és az akol mögött lévő szalmaboglya közé bedugták. Ezután fölgyújtották a szalmaboglyát s úgy, a mint jöttek, elmenekültek. A pusztá eselődése a tűzre fölbredt s erős locsolás által sikerült az égő szalmaboglyát eloltani. Oltás közben azonban széthányták s akkor megtalálták Lelkes holttestét is. A esendőrség még az nap megindította a vizsgálatot s a két tettest már másnap megbiñncselve kísérték a járásbíróshoz, hol mind a kettő töredeimes vallomást tett.

x Fekete Jakab uri divat üzletébe (Főtér, Kistemplom mellett), feltűnő szép tavaszi újdonságok érkeztek: **valódi angol, olasz és belföldi kalapok, fehérneműek, secessió nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, nap-és esőernyők, karlsbadi czipők, valódi Zachariás-féle férfi és női bőrkeztük** nagy választékban, **olcsó, szabott áron.**

— **Adakozások a nőegyleti árvaház részére** (Folytatás.) N. N. 20 fill. Kopeczki József 1 kor. Somogyi István 2 kgr. zsir és 6 kor. 40 fill. Kepes Hermína 1, Sáranyé 2 kor. Martonné 40 fill. Szolnoki Lajosné 1, Böszörményi István 2, Kálmán András 2, Keszei Gábor 2 kor. Nyilas Ferenczné 40 fillér. Pethő Ferenczné 1, Piros Józsefné 1 kor. Erdei Gábor 20 fill. Özv. Bartha Mihályné 2, Szakácsi Andrásné 1, Mikó József 1 kor. Pásztor Sándor 60 fill. Fazekes Istvánné 1 kor. Pethő Lajosné 20, özv. Egeresyiné 40, Kovács Józsefné 40 fill. Mészáros Dánielné 2 kor. Pesics Sándorné 60, Wilhelm Samuné 40 fill. Juhász Imréné 1, Schaff Janosné 1, özv. Rác Károlyné 1, Jászay Jenőné 1, Bárócs Gézné 2, Bunyitay Béláné 1, Tóth Istvánné 1 kor. Géhlné 30 fill. Rác Gáborné 1 kor. Friedl 60, Veréb Lajosné 60, Lovas Bertalan 80 fill. Bajlerné 20 Kovács Józsefné 60 fill. Özv. Varjassyné 2 kor. Özv. Veress Jánosné 40, Szabó Sándorné 40, Erdei 20 fill. Szabó Julianna 2 kor. Rác Jánosné 30, Kozma József 20, Novák Ferenczné 40, özv. Gyurányi Lajosné 40 fill. Tóth Istvánné 2, Textoris Viktorné 1, Kovács Péterné 1 kor. N. N. 30, Ormós Józsefné 30, N. N. 12 fill. Pethő Ferenc 1 kor. Zilahy Istvánné 20, Seres Jánosné 20 fill. Id. Kovács Dániel 2 kor. Molnár András 40 fill. N. N. 1, Neuhauser Karoly 2 kor. Jobbagy Ferencné 40 fill. Özv. Poroszlay Lászlóné 2, Keszeiné 1, Hadházy Imréné 2, N. N. 2, Eklí Szentessy Mária 2, Krampera 1, Lesska Ferenczné 1, Dosztál Anna 1 kor. N. N. 40 fill. Szekeres A. 2, Udvardi Bandika 1, Püspöky 1 kor. Szabó M. 50, Rác Erzsébet 40, Juhász Gáborné 80, N. N. 20, N. N. 28, Krayz 40 fill. Pósalaki Andrásné 1 kor. Podlagya Imréné 40, Alber Józsefné 40, Vajtovics Ignác 40, N. N. 20 fill. Erdélyi 1 kor. Faulvetter 40, Ormós Józsefné 40, Majorné 20 fill. Özv. Erdődi Mihályné 1 kor. Balogh Péterné 40, Rogitzkyné 60 fill. Kovács Jánosné 1, Trázsinné 1, Gede Istvánné 2, ifj. Szathmáryné 2 kor. N. N. 20, Csizsár Lajos 20 fill. Möricz Andrásné 1, Czeglédi Andrásné 1, Doby János 2, Kéki Józsefné 2 kor. N. N. 20, Pénzesné 20, N. N. 20, Marcsik Józsefné 60, N. N. 20, Nagy Emma 20 fill. Müller Ottóné 2, Harsányi Jolán 2, Molnár Kálmán 8 kor. 401 kor. 40 fill. Összesen és 1 véka rozs, 1 véka buza és 1 kiló zsir. (Folyt. köv.)

x A szépség és ifjuság titka. Történelmileg kimutatható, hogy minden időben éltek olyan nők, kik szépségüket és ifjuságukat legmagasabb életkorukig képesek voltak fentartani, de eljárásuk titka velük együtt sirba szállott. Azonban a sarlatanok mégis uton-utfélen hirdették, hogy ők birtokában vannak a szépség titkának és a könnyen hívő nőket elárasztották az egészségre káros kotyvalékokkal. Csak a legújabb időben lépett fel Schaffer Róza asszony olyan készítményekkel, melyeket az emberi szervezet hosszas tanulmányozása után oly módon sikerült előállítani, hogy azok a legelőkelőbb kapacitások véleménye szerint az egészségre nézve nem károsak. Az ő Eau-, Poudre-, Crème-s Savon-ravissante készítményei, szab. homlok-kötői és Kinoir hajfestő-szerei által közkincesé vált a titok, miként lehet megőrizni a szépséget és ifjuságot az emberi kor legszélső határáig.

TÖRVÉNYSZÉK.

Megkéselt szülék.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

— Második nap. —

Debreczen, márczius 30.

Ma folytatták tovább Á. Kovács József h.-hadházi lakos és felesége lapunk tegnapi számában ismertettét bűnügyét.

Elnök Á. Kovács Miklósnét kérdezi még meg arra vonatkozólag, hogy az ajtó tényleg be volt-e riglizve, miként ő állította. Á. Kovács Miklósné erre vonatkozólag azt mondja, hogy az ajtót akkor riglizték be, mikor ő elment.

Á. Kovács Miklós nem tudja, mikor zárták be az ajtót. Felesége azt mondja, hogy akkor esukták be, mikor ifj. Á. Kovács Miklósné kiment.

Kardos védő, miután a bizonyítási eljárás tegnap befejeztetett, ez újabb kikérdezés ellen semmiségi panaszt jelentett be.

A kir. ügyész Á. Kovács Józsefné ellenében a 418. szakaszba ütköző idegen vagyon megrongálása vádját elejtette.

Védő indítványozza, hogy Á. Kovács Miklósné ellen ez ügyből kifolyólag hamis vád miatt feljelentés tétessék az ügyészséghez s addig a megrongált bunda visszatartassék.

A törvényszék erre vonatkozólag a végérvényes ítélet után fog határozatot hozni.

Ezután a kir. ügyész 7 pontba foglalt fő- és mellékkérdést terjesztett elő, melyekre nézve Kardos védő megtegte a maga módosítását és pótlását.

Ekkor az elnök husz perczre felfüggesztette a tárgyalást.

A végeredmény az lett, hogy a törvényszék úgy a vád, mint védelem részéről összesen 27 kérdőpontot fogadott el, a melyeket az esküdteknek feladnak.

A perbeszédre délután került a sor s dr. Galánffy János kir. alügyész igen tartalmas és jogilag is szépen megokolt vádbeszédet terjesztett az esküdtbíróshoz. Közvádoló mindkét vádlottat, Á. Kovács Józsefet és feleségét szándékos emberölés bűntettének kísérlete miatt kéri bűnösnek kimondani. Az ölési szándékot, különösen igazoltnak veszi a sérülések számából, annak módjából és irányozásából, t. i. azok a nyakra irányoztattak.

Egy óra hosszat tartó beszédében részletesen kiterjeszkedik a ténykörülmenyekre s felsorolja a bűnügy minden részletét.

Dr. Kardos Samu védő beszédében mindkét védenczének a felmentését kérte.

Beszéde végén az esküdtek, a törvényszék és a nagyszámu hallgatóság nagy meglepetésére kirohanást intézett a helyi sajtó ellen. Ugy tüntette fel az esküdtbíróshoz, hogy a sajtót, mintha az, helytelen információval félre akarná — a védelem kárára — vezetni az esküdteket az igazság felderítésében. Egyik helyi lapból szemelvényt is olvasott fel a védő ur, melyben az állott, „*hogy a panaszos sirt pedig csak könyezett.*” Azt mondta a védő ur, hogy neki védelme előterjesztésekor sok mindenmel meg kell küzdeni és még ráadásul a sajtóval is. Ugy látszik, hogy ilyen eszközökkel akart az esküdtekre hatni.

A tárgyalást este félnyolczkor az elnök felfüggesztette és ma reggel fél 9 órára halasztotta el, a mikor is a verdíkt hozatalra kerül a sor.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Magyar könyvtárak ritkaságai.** A Magyar Minerva című, most megjelent bibliografiai munkában érdekes adatokat olvassunk a vidéki nagy könyvtárakról.

E szerint a **debreczeni főiskola** nagy könyvtárában 75,523 kötet könyv van; ezek között kilenczven ösnyomtatvány, 1493 kéziratos irat. A könyvtár különös érdekességei debr. irók, református kitünőségek kéziratai, továbbá

a **Debreczeni-kodex** és a **Lugossy-kodex** Arany János Buda halálának eredeti kézirata; Csokonai-kéziratok; 526 darab régi nyomtatvány; a wittenbergi bursa jegyzőkönyve; a debreczeni tanulók anyakönyve 1588-tól 1828 ig, megfelelő jegyzékkel. — Az egri érseki főegyházmezei könyvtár állománya 58,000 kötet, ezek között 101 ösnyomtatvány. 172 régi magyar nyomtatvány, 57 középkori és 736 újabbkori kéziratos. Az erdélyi egyházmegye Batthány-könyvtárában 36,026 kötet van, ezek között 751 ösnyomtatvány és 645 kéziratos. A könyvtár különös érdekességei a IX. századbéli Codex Aureus, a Döbrentei-kodex, XIV—XV. századbéli miniaturás kodexek; továbbá nevezetes biblia-gyűjtemény és több régi, hártásra nyomtatott könyv. A jászovári premonitriai kanonok-rend központi könyvtárának állománya 28,500 kötet, ezek között 191 ösnyomtatvány és 40 kéziratos. Különös érdekességei: két XV. századbéli kodex, az egyik Halcot Robert humanista műve 1436-ból, s másikat Nagykörsői Benedek váci püspöki helytartó másolta 1469-ben, egy Oláh Miklósról nevezett II. Ulászló korabeli forméla gyűjtemény, továbbá eredeti kéziratos Verseghytől, Kazinczytól. — A kalocsai érseki főszékesegyházi könyvtár állománya 61,106 kötet, ezek között 450 ösnyomtatvány, 250 kéziratos és 200 térkép. Különös érdekességei: a Codex Colocensis és a Pesti Gábor-féle Nomenclatura sex linguarum. (Bécs, 1538). — A kolozsvári egyetemi könyvtár állománya 66,000 kötet könyv és 220 darab térkép. — A szegedi Somogyi-könyvtár állománya 56,771 kötet könyv, ezek között 187 ösnyomtatvány és 72 régi magyar nyomtatvány. — A váci püspöki egyházmegyei könyvtár állománya 30,000 kötet, ezek között 25 ösnyomtatvány, számos régi magyar nyomtatvány, 30 darab bulla és 10 darab régi térkép. — A zirczi cisztercei-rend központi könyvtárának állománya 47,370 kötet, ezek között 37 ösnyomtatvány, 190 régi magyar és magyarországi vonatkozású könyv, 500 kéziratos, továbbá körülbelül 3000 térkép, egy földgömb, egy éggömb és egy tellurium, mind a három 1640 tájáról. A zombori városi könyvtáregyesület könyvtárának állománya 29,000 kötet.

* **Egy amerikai pantheon.** New-Yorkból jelentik, hogy a miss Helen Gould az ottani egyetemnek kétszáznegyvenezer forintot adományozott egy pantheon építésére, amely az University Mounthra kerül. A neve ez lesz: „Nagy amerikai férfiak pantheonja.” Ebben a pantheonban száz márványtáblát illesztenek be ugyanannyi nagy amerikai férfiú nevével. Ötven emléktáblát az 1900-ik év nagy férfainak szentelnek, ötven táblát pedig a jövő nagy férfainak. A nagy férfiakat népszavazással fogják kiválogatni. Csakis az Egyesült Államokban született polgárok választhatók, még pedig tíz évvel a haláluk után.

* **Napoleon Lajos és a kinematograf.** Brüsszelben utaztában Napoleon Lajos herceg néhány napot Párisban töltött s ezalatt elment egy kinematografos panorámájába is. A legeslegújabb mozgó fényképek voluttak már el előtte, amikor egyszer csak ezt hirdeti a kikiáltó:

— Napoleon Lajos herceg az ezrede élén!

No erre kíváncsi lett a herceg. Jött is Napoleon az ezrede előtt, de amikor az emberek meglátták, egyhangu kacagásban törték ki. Olyan karikatúrát még nem láttak a hercegről. Legjobban hahotázott a herceg, annyira kacagott, hogy szinte már feltűnővé vált, úgy, hogy jónak látta a hirtelen eltűnést, nehogy elárulja az inkognitóját.

* **Kitűnőtt ölebek a sirban.** Mult év november 28-ikán halt meg Párisban harmincz éves különczködés után Castiglione grófnő III. Napoleon híres barátinője. A grófnő milliókra menő vagyont hagyott hátra, a melyen még mindig veszekednek a francia bíróságok az olasz követséggel. A grófnő végrendeletében, mely a napokban került tárgyalásra a párisi polgári bíróság előtt, körülményesen le van írva az a

toalett, melyet a különöz asszony magával akar a vinni sirba. Gyöngy-ékszereitől és a rendesen viselni szokott karsátjaitól sem akart megvágni a grófnő, ki azonfelül megparancsolta, hogy kitömött két kedvenc ölebet is helyezték lábaihoz. De az ölebei iránti szeretete ezzel nem elégedett meg. Megható szavakban még azt is szívükre kötötte testamentuma végrehajtóinak, hogy tegyék a koporsóba azt a kis verklit is, a melynek hangjaira a szép időben oly kecsesen táncoltak valczert az elhunyt kedvenc kutyácskák.

* A halálbüntetés ellen. A francia parlamentben nemsokára napirendre kerül a halálbüntetés eltörlésének kérdése. A Siécle ez alkalomból megkérdezte a legjelentősebb jogászok véleményét a halálbüntetésről. Bulot, a köztársaság főügyésze így nyilatkozott:

— Nem szentimentalizmusból vagyok ellensége a halálbüntetésnek, hanem azért, mert haszontalan. Nemesak hogy haszontalan, hanem egyenesen bűnre izgató. A halálbüntetés helyeslői is érzik, hogy nincs igazuk, mert követelik a kivégzések nyilvánosságának megszüntetését. A halálbüntetés semmire se való s e mellett tisztátalan. Azt kellene kimondani, hogy aki gyilkol, azt élete fogytáig bezárják egy magányos cellába, s időnként szigorítják a büntetését. Kegyelmet nem kaphat. Ez így van Belgiumban. S ez visszatartja az elvetemülteket a gyilkosságtól.

A Siécle meginterjúvult sok vizsgálóbírókat is. A bírók legnagyobb része a halálbüntetés mellett foglal állást.

RÖPPENTYÜK.

* Ráfartó. — Mi, ön még egy csókot sem kapott a menyasszonyától? — Mégis: egyetlenegy! azt is a jótékonyági bazárban s tiz forintot fiztettem érte.

* Gyanu. — Az idén nem megy nagysád nyaralni? — Nem; mert a férjem nagyon rajta van, hogy menjek.

* Mentség. Elnök: Miért ütötte arczul a barátját, mikor tegnap lejöttek a hegyről? Vadlőtt: Pompás visszhang van ott; azt akartam kipróbálni.

* Varázsital. — No, Panna, mit mondott a javasasszony? Mivel óvhatod meg vőlegényed hűségét? — Azt mondta, hogy bájitalt adjak be neki. — Azt mondom, adj be neki jóféle libapecsényét, az sokkal többet használ.

* Takarékoság. Egy zsugoriságáról ismeretes ember így szólott barátjához: — Soha sem adnám leányomat újságíróhoz, mert azok oly tékozlók, hogy a papírosnak is csak egyik oldalára írnak és még kevésbé költőhöz, aki még a sort sem írja végig.

KÖZGAZDASÁG.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, márczius 29.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	753 kor 20 fill.
Magyar hitelrészvény	750 „ 20 „
Osztrák-magyar államvasúti részvény	6 93 „ 50 „

A határidő-üzlet.

Délutáni zárlat 4 órakor.

Buza tavaszra	7.47—7.48
„ őszre	7.75—7.76
Rozs tavaszra	6.37—6.38
„ őszre	6.57—6.58
Zab tavaszra	4.89—4.90
Tengeri májusra	5.37—5.39
Repeze aug.—szept.-re	13.00—13.10

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, márczius 30.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.75—6.90
„	78	6.90—7.15
„	79	7.10—7.20
„	80	7.15—7.30
Rozs	71/73	5.60—5.70
Árpa		5.25—5.30
„ (jobb)		5.20—5.40
Zab		4.75—4.85
„ prima		5.00—5.20
Tengeri		5.10—5.20
Köles		5.80—6.—
Napraforgó mag		4.50—4.60
Bükköny		7.25—7.75
Lóhere		65.—70.—
Luczerna		40.—42.—
Pogácsa napraforgó		4.70—4.20
„ tökmag		5.10—5.50
Bab (fehér)		6.20—6.80

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.) 15.

VII. Mrs. Mauton.

Mrs. Mautonnak, a baru-streeti ház öreg urnőjének eszeágában sem volt a meghalás, sőt inkább makacs szívóssággal ragaszkodott az élethez.

Öt évvel idősebb most, mint akkortájt volt, mikor Smith a sir James átelteni ablakából nézegetett át: már pedig öt év nagy idő a hetvenes koron túl és azt lehetne hinni, hogy az idő ugyancsak megviselte őt azóta. Tény azonban, hogy nem változtatott rajta semmit. Lehet, hogy egy kicsit redősebb lett az arca, lehet, hogy a haja is jobban megfehéredett: de szelleme és minden körülötte történő dolgok iránti érdeklődése, a kártyajáték iránti szenvedélye és az a jóízű modor, melylyel a napi botrányokat szokta megbeszélni, ezek nem mutattak fel semmi lényeges fogyatkozást. Az ő öregsége talán nem volt épen olyan, melyet tiszteletreméltónak szokás nevezni, de nem igen voltak ellenségei, — kivéve azokat, kiket ő maga szándékosan szerzett magának, — mig barátai voltak sokan.

Egyszer-egyszer elmondták ugyan róla, hogy rettenetes egy öreg asszony, de azért a legtöbb ember akarata ellen is kénytelen volt őt szeretni. Hogy nagyon ügyes és jól ismeri azt a világot, melyben él, azt nem vonhatta kétségbe senki. Azonfelül olyan jövedelemből, mely alig érte el a négy százeget, képes volt magát szépen fentartani és bár arra nincsen módja, hogy vendégségeket adjon, ő valahányszor csak kedve tartotta, eljárógatott másokhoz ebédre és szívesen látott vendég volt mindig barátainál falusi otthonában. Tudták róla, hogy egyszer-másszor egy-egy debutansnőt lanczirozott a társaságban s a gonosz nyelvek azt is beszélték, hogy az ilyesmit nem tette ingyen, de nem volt semmi megbízható adat, mely e föltevést támogatva volna s az egész szóbeszéd, a mint támadt, magától kimult. Mrs. Mauton nem sokat törődött vele, akármit beszéltek róla. Az élettől nem kívánt egyebet, minthogy legyen mindig módja jó ebédek és jó borokat élvezni; hogy jól mulasson; hogy kellemetlen megjegyzések kikerülése végett elég jól öltözködhessék; továbbá, hogy a kártyaszerencse soha el ne hagyja; járulékait mindig rendesen megkapja, eselédet ne bosszantsák, házába mindig kapjon lakót, valahányszor eszébe jut, hogy bérbe adja, lelkésze ne mondjon hosszú

prédikációkat és végül, hogy mikor meghal, valami uton-módon a mennyországba jusson. Ezen óhajításokat elég mérsékeltnek találta arra nézve, hogy teljesedésüket bizton remélhesse.

De mindenestre elég érdekesnek tartotta életét, hogy érdemes legyen neki folytatását óhajítani.

Volt ugyan egy ellensége, a köszvény, mely néha-néha rájlesztett és időszakonként rettegés szállotta meg, melynek tartama alatt lelki szemei előtt dagadt esuklóju ujjak és elnyomorodott lábak jelentek meg és féltelmes évek, miket a pamlagon fekve kell majd tölteni.

E rohamok alatt lemondott a világról és mint valami köpenyt, vallásosságot öltött magára. A regényeket visszaküldte Mudiehoz és egy régi predikációs könyvben olvasgatott, mely máskor porosan és érintetlenül hevert az ebédlő egy hátsó zugában, egyéb ritkán nyitogatott könyvek között. A zöld posztóval bevont asztalokat ilyenkor eltávolította s a kártyákat zár alá tette. Egyszer az összes kártyacsomókat elégette, de utóbb megdölgötlan kegyes tulzásnak nevezte tettét, mert később másokat kellett neki venni. Gyűrűit és széles, ódonszerű ékességeit is letette ilyenkor; hiábavalóság; tör és csalfaság volt most ránézve mindez. Fejkötőiről leszedte az élénkszinű szalagokat és szürkét meg feketét tűzött helyükbe; mindezt lelkiüdvösségének okáért. Testéről pedig úgy gondoskodott, hogy a borok helyébe ásványvizeket s a francia étkek és a tengeri rák helyébe egyszerű renlis étkezést.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szombaton, 1900 évi márczius hó 31-én
harmadszor:

Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták: Rákosi Viktor és dr. Guthi Soma.

SZEMÉLYEK:

Tályay	Komjáthy J.	Fülöp	Sziklay M.
Lili, a felesége	Szabó I.	Flóra, a felesége	T. Halmi M.
Baráth	Tóth E.	Maczák	ifj. Szatmáry
Napoleon	Tanay F.	Bisotka	Csatár Gy.

Színházi műsor.

Vasárnap, április 1-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárral: **A cornevillei harangok.** Nagy operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor bérletszűnetben, Loesarekné N. Gizella bucsufelléptéül: **Telen.** Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Írta: ifj. Bokor József.

Hétfőn, április 2-án bérlet 152. szám „B” — **Sulamith.** zsidó dalmű 5 képbén.

Kedden, április 3-án bérlet 153. szám „C” — harmadszor: **A kis püspök.** A Telegdi-alapítványból 800 koronával jutalmazott eredeti vígjáték 3 felvonásban.

Szerdán, április 4-én bérlet 154. szám „A” — **A becsület.** Színmű 4 felvonásban. Írta: Sudermann.

Csüfőtőkén, április 5-én bérlet 155. szám „B” — F. Csigahazi Ete! és Tóth Elek bucsufelléptéül: **Folt, a mely tisztit.** Dráma 4 felvonásban.

Pénteken, április 6-án 156. szám „C” — **A troubadour:** Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette: Verdi.

Szombaton, április 7-én bérlet 157. szám „A” — másodsor **A troubadour.**

Vasárnap, április 8-án két előadás; délután 3 órakor fél helyárral: **A bibliás asszony.** Operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszűnetben, Fenyéri Már, Ferenczy József és Püspöky Imre bucsufelléptéül: **A vén bakancsos és fia a huszár.** Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Írta: Szigeti József.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Foulard-selyem-ruha

8 forint 40 krtól

feljebb! — 14 méter — postabér és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbén fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
(Cs. és kir. udvari szállító.)

NYILT-TÉR.

Michelstädter S. E. & H.

Piacz-utca 40. sz.
Hungáriával szemben.

Saját szabadalom.

Saját gyártmányu
férfi-, női- és gyermek-czipők
legnagyobb raktára.

Ritka alkalom!

250 tárgy 4 kor. 40 fillérért.

Egy gyönyörű aranyozott óra, másodpercokra szabályozva, szép hosszú lánczsal, egy pompás, szép szivarszipka, 1 jószagu toilette-szappan, 1 pompás toilette-tükör szép tokban, 1 nagyon szép zsebkés, 1 szép pénztárca, 6 legfin. zsebkendő, 1 pár fülbevaló similli brillanttal, 2 aranyozott kézelő-gomb mech. záróval, 3 igen elegáns ingomb patent zárral, 1 gyönyörű férfi gyűrű szép kővel, 1 igen szép ingelő gallérral, 30 tárgy levelezéshez és még 200 különféle, a háztartásban nélkülözhetetlen tárgy, mind összesen az órával együtt, mely maga is megéri e pénzt, csak

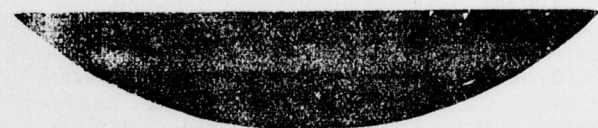
4 korona 40 fillér.

Megküldi utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése mellett

R. Bürstenbinder

áruháza

Krakau, Stradom 23.

Apró hirdetés.

az Apróhirdetés minimális ára 5 sorig 20 kr., minden további sor 4 kr. A vastagabb betűkkel szedett sorokat 6 k rra számítjuk. — Czim nélküli hirdetések a kiadóhivatal ad felvilágosítást. Czimmel ellátott hirdetések után 30 krajozár bélyegilleték fizetendő.

A Csapó-utca elején 3 szobás, előszobás, vagy 6 szobás, előszobás kényelmes uri lakás, esetleg 5 szobás utcai lakás tartozékaival együtt május 1-től kiadó, az udvarban jóvizű kut és mosókonyha.

Kiadó lakás. Kossuth-utca 18. sz. az emeleten 1 utcai, 1 udvari világos, tágas szobák belépővel, hozzá konyha, kamara, a földszinten mosóház, jóvizű kut az udvarban, május 1-től kiadó.

A nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi bevásárlási utamból hazajöve, tisztelettel tudatom, hogy a legujabb párisi és bécsi modell-kalapok megérkeztek, kérem azok szives megtekintését. Egyidejűleg becses tudomásukra hozom, hogy üzletemet folyó év május hó 1-től a Huber-féle házba, Piacz-utca 52. helyezem át.

További szives pártfogásukért esedezve, vagyok

tisztelettel **Jungreis Mari.**

Bebizonyított dolog!

hogyan a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója; aki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon

Goldstein Karolina

orvosi elismerésben részesült

Első Magyar Mellfűző-gyárához

(Debreczen, Főtér)

hol a higienikus szempontból legjobbnak elismert, szabadalmazott

mellfűző-különlegességeket

nagy választékban lehet beszerezni.

Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

LINOLEUM A LEGKITÜNŐBB PADLÓ-FÉNYMÁZ

PUHA PADLÓRA, 3-FÉLE SZINÁRNYALATBAN.

Továbbá mindenféle olajba tört kész festékeket, lakkokat, gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat a legolcsóbb árak mellett ajánl

Leidenfrost Gy. cég Debreczen.

Csak ezen védjeggyel valódi.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk **SCHAFFER ROZA** névre.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udv. és kamarai szállító, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépítő szerek által sikerült.

Poudre ravissante es. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetlen: a bőrt vakító, fehérítő varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szepitőszerek által kitértített likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet anélkül, hogy szennyezés hatása a bőrtől eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr. évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, estén-

Crème ravissante kint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr. megőrzi a bőr üdőségét, erősíti és a legkitünőbb, biztos hatású toilette-víz. Egy füveg ára 2 frt 50 kr.

Eau ravissante az 1897. évi Párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy arany

A Ravissante crème, puder és víz nemzeti díjjal jutalmazott és cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 kr. és „Savon Ravissante” kiváló szépségzappan hölgyek és urak részére darabonként 50 kr. Schaffer Rosa asszony visszavárásolja az ő „KINOIR”-jával minden megőszült hajnak ifjúkori színt, a legpompásabb szőket, a legragább gesztenyebarnát, a bacsónyszerű feketét. A „KINOIR” egyszeri használata elegendő, hogy a szin örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az élvt szinárnyalatot eltávolítani és a fejbőr usza fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem csodálatos hatásáért teljes kezeséget vállalom. Számtalan elismerő és köszönőirat betekinthető a legmagasabb körökben és csak diskreáció miatt nem közölhetők. 939-100-13

Törvényesen védve.

Központi raktár: Rosa Schaffer Bécs, I., Kohlmarkt 6.